

INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

SW2633 Missbruk och beroende - förändringsprocesser, psykosociala interventioner och samverkan, 15 högskolepoäng

Substance abuse and dependence - processes of change, psychosocial interventions and cooperation, 15 higher education credits

Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden 2011-12-15 och senast reviderad 2016-02-02 av Institutionen för socialt arbete. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2016-08-29, höstterminen 2016.

Utbildningsområde: Samhällsvetenskapligt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för socialt arbete

Inplacering

Kursen är en fördjupningskurs på avancerad nivå och ges som en obligatorisk kurs i Masterprogram i missbruks- och beroendevetenskap med inriktning mot psykologi respektive socialt arbete. Kursen är också en valbar kurs inom Masterprogram i socialt arbete samt ges som fristående kurs på avancerad nivå.

Huvudområde

Socialt arbete

Fördjupning

AXX, Avancerad nivå, kurs som inte kan klassificeras

Förkunskapskrav

För att vara behörig till kursen krävs akademisk examen från en utbildning med inriktning mot vård och behandling (t.ex. psykolog-, socionom-, sjuksköterske- eller läkarexamen) om minst 180 högskolepoäng, eller filosofie kandidatexamen, varav minst 60 högskolepoäng är i psykologi eller socialt arbete eller motsvarande kunskaper samt genomförda fördjupningskurser på avancerad nivå omfattande minst 15 högskolepoäng.

Mål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- självständigt redogöra för, diskutera och problematisera teorier om förändringsprocesser och villkor för förändring med fokus på processen ut ur missbruk och beroende, såväl med som utan behandling
- utifrån relevanta teoretiska perspektiv självständigt granska, jämföra och analysera psykosociala interventioner vid missbruk och beroende
- självständigt redogöra för och reflektera över arbetsalliansens betydelse i arbetet med människor med missbruks- och beroendeproblem

Färdigheter och förmåga

- identifiera och problematisera organisatoriska ramars betydelse för arbete och samverkan inom missbruks- och beroendområdet, med särskilt beaktande av ett klient-/brukarperspektiv
- göra fördjupade analyser av livsvillkor, sociala sammanhang och relationer till närstående för människor med missbruks- och beroendeproblem

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga till reflexivt och kritiskt förhållningssätt i relation till organisering, samverkan och makt inom missbruks- och beroendevården, med betoning på den egna yrkesrollen
- på ett initierat vis beskriva och diskutera olika etiska dilemman som uppkommer i missbruks- och beroendevården, med särskilt beaktande av relationen mellan samhällsliga åtgärder mot missbruk och konstruktioner av s.k problemgrupper inom området
- kritiskt granska och värdera aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete med relevans för området, samt identifiera behov av fortsatt kunskapsutveckling

Innehåll

I kursen behandlas teorier och begrepp som ger fördjupad förståelse för förändringsprocesser och villkor för förändring under exitprocesser ut ur missbruk och beroende. Psykosociala interventioner, arbetsalliansen, makt och etik är centrala teman, liksom spänningsfältet mellan stöd och kontroll. Vidare diskuteras betydelsen av

organisation och samverkan inom missbruks- och beroendområdet, med särskilt beaktande av ett klient-/brukarperspektiv. Särskild vikt läggs vid att fördjupa studenternas förmåga till etiskt och vetenskapligt grundade ställningstaganden i professionellt socialt arbete på missbruksfältet.

Former för undervisning

Kursens huvudsakliga undervisningsformer är föreläsningar, en kombination av nätbaserade och campusförlagda seminarier samt handledning av grupparbete.

Undervisningsspråk: svenska

Former för bedömning

Kursen examineras genom ett skriftligt grupparbete som presenteras muntligt vid en avslutande kurskonferens. Det skriftliga grupparbetet ska behandla en för kursen central frågeställning och relatera till kurslitteraturen i sin helhet. Gruppdeltagarnas arbetsfördelning ska tydligt redovisas i den skriftliga rapporten. Varje student kommenterar minst en muntlig presentation vid den avslutande kurskonferensen.

Arbete i grupp samt aktivt deltagande vid seminarier och kurskonferens är obligatoriskt. Varje student förbereder frågor till litteraturseminarierna. Vid de nätbaserade seminarierna innebär aktivt deltagande dessutom att studenten gör egna inlägg samt ger kommentarer och reflektioner i den pågående diskussionen i lärplattformen GUL.

Vid frånvaro eller passiv närvaro vid obligatoriskt moment krävs skriftlig igentagningsuppgift. Vid samtliga examinationer bedöms graden av förankring i kurslitteraturen samt i aktuella vetenskapliga artiklar.

Den studerande skall ges möjlighet till åtminstone två omtentamenstillfällen under en tid av två år från kursens start. Därefter sker omtentamen i samband med ordinarie omtentamenstillfälle.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinator inför nästa examinationstillfälle, ska sådan begäran inlämnas skriftligt till kursansvarig institution och bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap § 22).

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska studenten i normalfallet garanteras tillgång till minst tre provtillfällen (inklusive ordinarie provtillfälle) under en tid av åtminstone ett år med utgångspunkt av kursens tidigare uppläggning.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För betyget godkänd (G) krävs detta betyg på alla obligatoriska moment. För väl godkänd (VG) krävs dessutom att studentens skriftliga examinationsarbete och den muntliga presentationen vid kurskonferensen visar på en mycket god förmåga att sammankoppla teoretiska analyser med praktiska konsekvenser, samt att högt ställda akademiska krav på struktur och språkbehandling uppfylls.

Kursvärdering

Kursen utvärderas skriftligt på GUL i samband med kursavslut samt muntligt i samband med campusbaserade seminarium. Kursutvärderingen tillsammans med förändringar av kursens innehåll, litteratur och/eller pedagogik ska förmedlas både till de studenter som genomförde värderingen och till de studenter som ska påbörja kursen.

Övrigt

Förtur ges till studerande antagna till Masterprogram i missbruks- och beroendevetenskap med inriktning mot psykologi respektive socialt arbete. Förtur ges i andra hand till studerande antagna till Masterprogram i socialt arbete.